

**MENDELOVA UNIVERZITA V BRNĚ
INSTITUT CELOŽIVOTNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ**

**Metodický manuál
pro vypracování bakalářské práce**

Schválila:

Doc. PhDr. Dana Linhartová, CSc.
ředitelka vysokoškolského ústavu

Vypracovali:

Ing. Marie Horáčková
Mgr. Dita Janderková, Ph.D.
PhDr. Petr Hlad'o, Ph.D.

BRNO 2011

Harmonogram zpracování bakalářských prací

Důležité termíny:

- Termín zadání bakalářské práce:** letní semestr 2. ročníku (duben)
Termín odevzdání bakalářské práce: letní semestr 3. ročníku (květen)
Termín předání Posudku vedoucího bakalářské práce: 2 týdny před konáním státní závěrečné zkoušky
Termín předání Posudku oponenta bakalářské práce: 2 týdny před konáním státní závěrečné zkoušky

Informace k odevzdávání bakalářské práce

Počet výtisků:

2x výtisk v pevných deskách tmavé barvy – odevzdat vedoucímu bakalářské práce ve výše uvedeném termínu.

Student je povinen vložit bakalářskou práci do UISu v souladu se směrnicí MENDELU v Brně (Směrnice č.1/2006 o zveřejňování informací o kvalifikačních pracích) v termínu stanoveném studijním oddělením ICV.

Pokyny k tvorbě bakalářské práce

1. Požadavky na formální úpravu bakalářské práce:

Bakalářská práce musí obsahovat níže uvedené náležitosti:

1.1 Vnější úprava

Bakalářská práce je vázaná pevnou knihařskou vazbou s textem (Příloha č. 1), barva desek je tmavá.

Na hřbetě se nevyžaduje žádný text.

1.2 Vnitřní náležitosti

Titulní list je vypracován v jazyce práce (Příloha č. 2)

1.2.1 Za titulním listem je vložen formulář Zadání bakalářské práce z UISu – bude vystaveno na ICV

1.2.2 Prohlášení o autorství (Příloha č. 3)

1.2.3 Poděkování (podle zvážení autora) – obvykle za stranou s prohlášením o autorství následuje **Poděkování** všem osobám, které svou radou nebo jinou pomocí přispěly ke zdárnému vytvoření bakalářské práce.

1.2.4 Abstrakt a klíčová slova – abstrakt je zpracován v jazyce práce a v anglickém jazyce. Podává stručnou, ale jasnou formou informace o podstatě práce. Pod abstraktem jsou uvedena klíčová slova charakterizující jednoznačně náplň bakalářské práce. Rovněž jsou psána v jazyce práce a v anglickém jazyce.

1.2.5 Vlastní obsah práce je zpracován podle níže uvedené Struktury obsahu bakalářské práce.

1.2.6 Obsah – je první viditelně číslovanou stranou, předcházející strany jsou číslovány skrytě a to od titulního listu, číslovají se i seznam použité literatury.

1.2.7 Seznam použité literatury (Příloha č. 4)

1.2.8 Seznam příloh

1.2.9 Vlastní přílohy – jednotlivé přílohy jsou číslovány vpravo nahoře (např. Příloha č. 1), neobsahují čísla stránek a nezapočítávají se do rozsahu práce.

2. Struktura obsahu bakalářské práce:

- 2.1 **Úvod** – představuje uvedení do problematiky, vymezení problému, stručné informace k pochopení širších souvislostí předkládané práce v kontextu současných znalostí k danému problému.
- 2.2 **Cíle bakalářské práce** – jasné vymezení a srozumitelná logická formulace všech cílů bakalářské práce.
- 2.3 **Materiál a metodika zpracování** – podrobné vymezení a popis objektů, které byly použity, např. k pozorování, k analýze nebo k průzkumnému šetření. Metodika sběru dat zahrnuje přesný popis všech metod, které byly použity k získávání dat. Je však nutné přesně rozlišit vlastní data a studovaný materiál od dat a materiálů z jiných zdrojů. Při analýze dat je nutné uvést popis statistických metod, které byly použity, zdůvodnění jejich použití a odkaz na příslušnou literaturu.
- 2.4 **Současný stav řešené problematiky** – autor uvede známé poznatky v řešené oblasti. U logicky uspořádaného přehledu poznatků získaných z odborné literatury je nutné dodržet pravidla stanovená pro citace dle ČSN ISO 690 a ČSN ISO 920-2.
- 2.5 **Praktická část, výsledky práce** (např. průzkumná šetření) – podrobný popis a seznámení se všemi uskutečněnými průzkumnými šetřeními. Kompletní vlastní výsledky, které byly zjištěny, naměřeny nebo zmapované apod. Výsledky je vhodné shrnout do tabulek a grafů. Tabulky a grafy by měly být vloženy v textu. Do příloh je vhodné umístit např. kompletní znění použitých dotazníků atd. Tabulky i grafy jsou průběžně číslovány arabskými čísly, každá tabulka i graf musí být opatřeny natolik výstižným názvem a legendou, aby bylo možné pochopit jejich význam i bez čtení ostatního textu. Popis tabulky je vždy nad tabulkou, popis grafu je vždy pod grafem a použitým písmem k popisu je kurziva.
- 2.6 **Diskuse** - tato část obsahuje vlastní návrhy a řešení. Autor by měl uvést podstatu řešení, důvody navrhovaných řešení, případně i způsoby jejich ověření, přínos (efektivnost) návrhů řešení, klady a zápory. Autor zde může srovnat své výsledky s výsledky jiných autorů, také uvést úvahy a náměty k dalšímu studiu nebo možnému rozšiřujícímu průzkumnému šetření a zvážit praktické využití výsledků práce. Pokud autor ve své práci stanovil hypotézy, diskuse končí jejich potvrzením (úplným, částečným, podmíněným) nebo naopak nepotvrzením.
- 2.7 **Závěr** – stručně shrnout výsledky šetření, které by měly být konfrontovány se stanovenými cíli v úvodu práce. Uvést přínos práce, tzn. co nového přinesla danému oboru nebo zkoumané oblasti a navrhnout doporučení pro pedagogickou praxi.
- 2.8 **Seznam použité literatury** – informační zdroje seřadit podle abecedního seznamu autorů, který bude číslován vzestupně. Nutné respektovat normu ČSN ISO 690 bibliografické citace a ČSN ISO 690-2 elektronické citace (Příloha č. 5). V soupisu citovaných zdrojů uvést jen ty práce, na které jsou v textu odkazy, ale zároveň všechny citované zdroje musí být uvedeny v seznamu použité literatury.

2.9 Seznam příloh

2.10 Přílohy – podle uvážení autora, všechny přílohy by měly doplňovat nebo rozšiřovat vlastní text bakalářské práce.

3 Rozsah práce a úprava textu

Bakalářská práce by měla být zpracována v rozsahu minimálně 40 stran (bez příloh).

Úprava textu – při psaní práce je nutné respektovat následující pokyny:

3.1 Písmo

- typ Times New Roman
- velikost 12
- řádkování 1,5
- nadpisy:
 - 1.úroveň - velikost 14, velká písmena, tučně
 - 2.úroveň – velikost 14, malá písmena, tučně
 - 3.úroveň - velikost 12, malá písmena, tučně
 - 4.úroveň - velikost 12, malá písmena, kurzíva, tučně
 - za nadpisy se nedělá tečka
- okraje stránky:
 - vlevo - 3,5 cm (pro potřebu vazby)
 - vpravo - 2,5 cm
 - nahoře - 2,5 cm
 - dole - 2,5 cm
- členění textu - text je nutné zarovnat do bloku (vlevo, vpravo)
 - nový odstavec začíná odsazením 1.řádku velikostí 1 zleva
- číslování kapitol – příklad:
 - 1 Název kapitoly (1.úroveň)
 - 1.1 Oddíl (2.úroveň)
 - 1.1.1 Pododdíl (3.úroveň)
 - 1.1.2 Pododdíl
 - 1.2 Oddíl (2.úroveň)
 - 2 Název kapitoly (1.úroveň)
- číslování stran - strany číslovat dole uprostřed, strany se počítají od titulního listu, ale jsou číslovány skrytě, první viditelné číslo stránky (obsah) může být např. 4
- citace - v textu je nutné rozlišit přímé a nepřímé citace, přímou citaci je nutné ohraničit uvozovkami a uvést číslo strany např.: Weber (2004, s.17) „.....“. Nepřímá citace – např.: Podle Webera (2004)..... Další podrobné informace k citacím v Příloze č.4.

4 Struktura obhajoby práce

- vlastní prezentace studenta s možností využít PowerPoint v délce 5 minut
- vyjádření vedoucího práce a oponenta
- reakce studenta na posudky
- rozprava

Příloha č. 1 - Text na deskách

**MENDELOVA UNIVERZITA V BRNĚ
INSTITUT CELOŽIVOTNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BRNO 2011

JANA NOVÁKOVÁ

Příloha č.2 – Titulní list

Mendelova univerzita v Brně
Institut celoživotního vzdělávání

Název bakalářské práce
Bakalářská práce

Vedoucí bakalářské práce:
Jméno a příjmení s tituly

Vypracoval(a):
Jméno a příjmení s tituly

Brno 2011

1. Způsoby používání odkazů na literaturu v textu

Podle § 31 *autorského zákona* lze použít výňatky z děl jiných autorů při výuce, výzkumu, pro účely kritiky nebo recenze, ale s podmínkou, že je vždy nutno uvést jméno autora nebo jméno osoby, pod jejímž jménem se dílo uvádí na veřejnosti, spolu s názvem díla a pramenem.

Z tohoto právního ustanovení vyplývá, že text, myšlenky nebo závěry jiných autorů je možné, při splnění stanovených podmínek, využít rovněž při psaní bakalářské práce. V opačném případě se jedná o **plagiátorství**, kterým se rozumí „opisování, přebírání a publikování cizích myšlenek či výsledků výzkumu a jejich vydávání za své bez uvedení původního zdroje“ (ČVUT, 2009).

1.1 Doslovná citace

Doslovná citace musí být v textu vyznačena uvozovkami, aby bylo možno jednoznačně rozlišit, který text lze připsat na vrub autorovi bakalářské práce a které části jsou převzaty z jiného zdroje. V textu následně odkazujeme na dokument, z něhož bylo citováno a náležitou stranu.

Odkazy na literaturu v textu práce mohou mít různou podobu. Obvykle se využívá metoda poznámek, metoda číselných citací a **metoda prvního prvku a data** (viz Němec, Šedinová, 2006; Šedinová, Nedomová, Křivánek, 2006).

Z předchozích možností doporučujeme v bakalářských pracích využívat metodu prvního prvku a data. U metody prvního prvku a data se do textu uvádí **identifikační část**, pod kterou lze dokument nalézt v soupisu bibliografických citací na konci bakalářské práce. Identifikační část bývá zpravidla tvořena **příjmením autora¹, rokem vydání²** dokumentu a **stranou**, na níž je citovaný text uveden.

Ukázky doslovné citace:

Pojem volba povolání je na rozdíl od pojmu volba další vzdělávací dráhy reflektován v Pedagogickém slovníku. **Průcha, Walterová a Mareš (2003, s. 274)** ho definují jako „*proces zahrnující rozhodování o volbě studia nebo přípravy na povolání, konkrétního povolání a celou profesní dráhu člověka*“.

Hlavním obsahem profesní orientace je „*utváření a rozvíjení reálného profesního cíle a perspektivy mladého člověka a vlastností a schopností významných pro proces volby povolání, jeho vykonávání a event. rekvalifikace*“ (**Průcha, Walterová, Mareš, 2003, s. 181**).

Peterson et al. (2002b, s. 314) definují kariérový vývoj jako „*uskutečňování řady kariérových rozhodnutí, která utvářejí celkovou kariérovou dráhu během života*“.

Kariérový vývoj lze definovat jako „*uskutečňování řady kariérových rozhodnutí, která utvářejí celkovou kariérovou dráhu během života*“ (**Peterson et al., 2002a, s. 433–434**).

Uvedení zdrojů, z nichž byly pojmy volba povolání, profesní orientace a kariérový vývoj citovány, v soupisu bibliografických citací:

¹ U publikací s maximálně třemi autory se vyjmenovávají všichni autoři, u publikací s více než třemi autory se uvádí pouze hlavní autor a připojuje se zkratka „a kol.“ nebo latinsky „et al.“.

² V případě, že autor napsal v daném roce více prací, pak se v identifikační části v textu a v soupisu bibliografických citací za rokem vydání uvádí pro odlišení malá písmena abecedy (např. 2009a, 2009b, 2009c).

PRŮCHA, J., WALTEROVÁ, E., MAREŠ, J. *Pedagogický slovník*. 4. Vyd. Praha : Portál, 2003. 322 s. ISBN 80-7178-772-8.

PETERSON, G. W., et al. A Cognitive Information Processing Approach to Career Problem Solving and Decision Making. In BROWN, D., et al. *Career Choice and Development*. San Francisco, CA : John Willey & Sons, 2002a, pp. 312–369. ISBN 0-7879-5741-0.

PETERSON, G. W., et al. The Influence of Item Response Indecision on the Self-Directed Search. *Journal of Career Development*. 2002b, vol. 35, no. 4, pp. 427–443.

V některých případech je nezbytné citovat text, ve němž je citován jiný autor:

Příklad citování textu, který je již citací:

Autoři Langmeier a Krejčířová citují ve své publikaci *Vývojová psychologie* text Havighursta z roku 1953. Text má následující znění: „*Klíčovými vývojovými úkoly pubescence jsou emancipace od přílišné závislosti na rodičích a rodině, navazování intenzivnějších a diferencovanějších vztahů k vrstevníkům a budování nových sociálních rolí*“.

Tento text chcete použít jako doslovnou citaci ve své bakalářské práci. Citovat již nebudete primární dokument, tj. text Havighursta, ale citaci Langmeiera a Krejčířové z publikace *Vývojová psychologie*. Citace v bakalářské práci pak bude mít následující podobu:

„*Klíčovými vývojovými úkoly pubescence jsou emancipace od přílišné závislosti na rodičích a rodině, navazování intenzivnějších a diferencovanějších vztahů k vrstevníkům a budování nových sociálních rolí*“ (Havighurst, 1953 in Langmeier, Krejčířová, 2006, s. 215).

V soupisu bibliografických citací bude uvedena pouze publikace Langmeiera a Krejčířové.
V ukázkovém případě bude mít následující podobu:

LANGMEIER, J., KREJČÍŘOVÁ, D. *Vývojová psychologie*. 2. vyd. Praha : Grada Publishing, 2006. 368 s. ISBN 80-247-1284-9.

1.2 Parafrázování

Parafrázováním se podle Tiché et al. (2009) rozumí vyjádření obsahu původního díla jinou formou. Přebírají se pouze původní základní myšlenky autora, formulují se vlastním způsobem a stylem, obsah myšlenek je však stejný. Rovněž na parafrázování je vysoce žádoucí v textu upozornit.

V případě parafrázování se využívá vhodných uvozovacích vět³, které umožňují parafrázované myšlenky nebo závěry zakomponovat do textu bakalářské práce. Uvozovacích vět lze využít rovněž u doslovných citací.

Opět doporučujeme využití **metody prvního prvku a data**, přičemž použitá metoda uvádění citací by měla být shodná s metodou použitou u doslovných citací. Podoba odkazů na literaturu je obdobná jako u doslovných citací. Parafrázovaný text se ale nekládá do uvozovek a neuvádí ani se strana, na níž se primární text nachází.

Ukázky parafrázování:

Vymezení pojmu kariérového poradenství je problematické, neboť v současnosti existuje

³ Uvozovacími výrazy jsou např. „podle“, „analyzoval“, „empiricky prokázal“, „formuloval“, „jak hovoří“, „jak píše“, „jak ukazuje“, „jak uvádí“, „konstatuje“, „navrhl“, „označuje“, „popisuje“, „předkládá“, „rozlišuje“, „zabývá se“, „upozorňuje“, „z toho vyvozuje“, „zdůrazňuje“, „zmiňuje“ apod.

množství definic a žádná z nich **podle** Freibergové (2005) zatím není všeobecně respektovaná.

Weinrach (1979) **rozdělňuje** v kariérových teoriích strukturální a procesuální přístupy.

Jiný pohled na problematiku dospívání **předkládá** například Macek (2003), který ve své periodizaci vychází z anglosaského pojetí, v jehož rámci je pojem adolescence používán pro označení celého vývojového období mezi dětstvím a dospělostí.

Jedním z podstatných rysů dnešní společnosti je navíc **podle** Sennetta (2006 in Šubrt, 2008) nejistý charakter nové flexibilní ekonomiky, v níž už není nic, co by bylo předpověditelné. Vše je v pohybu a podléhá neustálým a přitom rychlým změnám, vše se skládá z epizod a zlomů, je krátkodobé a elastické.

Bělohávková (2006) tuto teorii **označuje** jako...

Jak uvádí Průcha, Walterová a Mareš (2003), většina žáků na základních školách...

Tato teorie je například **popsána** u Čápa (2000), Langmeiera a Krejčířové (2006) a Macka...

Tento relativně jednoduchý analytický nástroj **podle** Miovského (2006) **spočívá** v tom, že

Křížová et al. (2005) v této souvislosti **hovoří o**...

Z nálezů Andersona (1992) **vyplývá**, že se až dvě třetiny pubescentů radí při volbě další vzdělávací dráhy se svojí rodinou...

Novák a kol. (2003) ve své teorii **vysvětlují**, jak...

Jak zdůrazňuje Klímová (1987), významným přínosem...

2 Způsoby řazení citované literatury v seznamu použité literatury

Abecedně podle prvního autora, (v tom případě se citace v seznamu nečíslují).

Příklad:

Citace:

BURCHARD, JE. How humanists a

CRANE, D. Invisible Colleges.....

STEIG, MF. The information needsof.....

PARKER, TJ. and HASWELL, WD.....

WEAVER, W., PARKER, TJ., HASWELL, WD.

Obsahuje-li soupis bibliografických citací více než jeden literární pramen od téhož autora(autorů), vydanou v tomtéž roce, lze k roku vydání jak v odkazu, tak v soupisu bibliografických citací připojit za jméno písmeno (a, b, c..), aby se zajistila přesná korespondence mezi odkazem a citací.

3 Náležitosti literárních pramenů uváděných v seznamu použité literatury

1.3 Citování podle normy ČSN ISO 690

- **Monografie s jedním autorem**

PŘÍJMENÍ, Jméno (lze uvádět jen první písmeno, přičemž toto pravidlo platí i pro následující druhy citací). **Název knihy** : *podnázev* (podnázev začíná malým písmenem). **Vydání. Místo vydání** : **Název nakladatelství, rok vydání. Počet stran. ISBN** (pokud není knize přiděleno ISBN, poté se tento údaj vynechává).

BĚLOHLÁVEK, F. *Organizační chování : jak se každý den chovají spolupracovníci, nadřízení, podrízení, obchodní partneři a zákazníci*. 2. vyd. Olomouc : Rubico, 1996. 343 s. ISBN 80-858-3909-1.
BROWN, D. *Career Information, Career Counselling, and Career Development*. 3rd printing. Boston, MA : Allyn & Bacon, 2003. 492 p. ISBN 0-20-536617-0.

- **Monografie s maximálně třemi autory**

Pokud publikaci napsali **maximálně tři autoři**, v citaci se vyjmenovávají všichni autoři v pořadí uvedeném v tiráži a vzájemně se od sebe oddělují čárkou. Jinak má citace podobu shodnou jako *monografie s jedním autorem*.

TRHLÍKOVÁ, J., VOJTĚCH, J., ÚLOVCOVÁ, H. *Rozhodování žáků při volbě vzdělávací cesty a úspěšnost vstupu na trh práce : sonda založená na šetření absolventů středních škol, kteří se zúčastnili jako patnáctiletí výzkumu PISA-2003 a vybraného vzorku jejich zaměstnavatelů*. 1. vyd. Praha : NÚOV, 2008. 38 s.
TASHAKKORI, A., TEDDLIE, L. D. *Mixed Methodology: Combining Qualitative and Quantitative Approaches*. 1st edition. Thousand Oaks : Sage Publishing, 1998. 185 p. ISBN 0-7619-0071-3.

- **Monografie s více než třemi autory**

V případě, kdy je **autorů publikace více než tři**, uvádí se pouze hlavní autor (obvykle je v tiráži uváděn v pořadí jako první), za jeho jméno se napíše **čárka** a za ní zkratka „**a kol.**“, nebo latinsky „**et al.**“.
V seminární práci by měl být zvolen pouze jeden typ zkracování a ten dodržovat u všech citací.

ČÍŽKOVÁ, J., et al. *Přehled vývojové psychologie*. 2. vyd. Olomouc : Univerzita Palackého, 1999. 175 s. ISBN 80-7067-953-0.
HOŘÁNKOVÁ, V., a kol. *Metodická příručka poradce pro volbu povolání*. 1. vyd. Praha : Sociologické nakladatelství, 1995. 131 s. ISBN 80-85850-24-4.

- **Kapitola v knize a ve sborníku**

Pokud kniha obsahuje kapitoly, které mají různé autory, nebo se jedná o sborník příspěvků, poté se necituje publikace jako celek, ale příslušná kapitola a její autor (popř. autoři).

PŘÍJMENÍ, Jméno (autora kapitoly, příspěvku). **Název kapitoly nebo příspěvku : podnázev.** In **PŘÍJMENÍ, Jméno** (autora knihy, sborníku). **Název knihy nebo sborníku : podnázev.** Vydání (první vydání se nemusí uvádět). **Místo vydání : Název nakladatelství, rok vydání, rozsah kapitoly nebo příspěvku** (strana od–do). **ISBN** nebo **ISSN** (není povinné).

ŠVARŘÍČEK, R. Hlubkový rozhovor. In ŠVARŘÍČEK, R., ŠEĐOVÁ, K., et al. *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách*. Praha : Portál, 2007, s. 159–184. ISBN 978-80-7367-313-0.

LENT, R. W., BROWN, S. D., HACKETT, G. Social Cognitive Career Theory. In BROWN, D., et al. *Career Choice and Development*. San Francisco : John Willey & Sons, 2002, pp. 255–311. ISBN 0-7879-5741-0.

- **Článek v časopise**

PŘÍJMENÍ, Jméno (nebo jen první písmeno). **Název článku : podnázev. Název časopisu. Rok, ročník, číslo svazku, rozsah** (strana od–do). **ISSN** (není povinné).

HLAĐO, P. Volba povolání : internetové zdroje informací pro žáky a učitele. *Moderní vyučování*. 2008, roč. 12, č. 6, s. 9–10. ISSN 1211-6858.

MATĚJŮ, P., ŘEHÁKOVÁ, B. Úloha mentálních schopností a sociálního původu ve formování vzdělanostních aspirací. *Sociologický časopis*. 1992, roč. 28, č. 5, s. 613–635. ISSN 0038-0288.

CARROLL, S., WALFORD, G. Parents' Responses to the School Quasi-Market. *Research Papers in Education*. 1997, vol. 12, no. 1, pp. 3–26. ISSN 0267-1522.

- **Bakalářská, diplomová nebo disertační práce**

BYSTRÁ, J. Terorismus v ČR : diplomová práce. Brno : Masarykova univerzita, Fakulta pedagogická, Katedra občanské výchovy a filozofie, 2005. 97 l. Vedoucí diplomové práce Miloslava Machalová.

HLAĐO, P. Volba další vzdělávací dráhy žáků základních škol v kontextu rodiny : disertační práce. Brno : Masarykova univerzita, Pedagogická fakulta, Katedra pedagogiky, 2009. 230 l. Školitel Zdeněk Friedmann.

1.4 Citování podle normy ČSN ISO 690-2

Citování elektronických zdrojů zahrnuje citování elektronických monografií, internetových stránek, databází, počítačových programů, článků v elektronických časopisech apod.

Mezi specifické údaje, které se citují u elektronických zdrojů, se řadí **druh nosiče**, který se uvádí v hranatých závorkách za názvem citovaného zdroje např. [online], [CD-ROM], [elektronická pošta]; **rok publikování; datum aktualizace nebo revize; datum citování a údaj o dostupnosti** (např. dostupný z WWW, dostupný z URL apod.).

Citování elektronických zdrojů je poměrně komplikované. Pokusíme se proto nastínit nejpoužívanější typy citací.

- **Internetová stránka**

PŘÍJMENÍ, Jméno (je-li uvedeno). **Název internetové stránky** [online]. **Datum publikování, Datum poslední revize [citováno dne]** (uvádí se ve formátu [cit. rok-měsíc-den]). **Dostupný z WWW:** <přesná URL adresa citované internetové stránky>.

HLAĎO, P. *Volba povolání* [online]. c2009, poslední revize 29. 11. 2009 [cit. 2009-12-31]. Dostupný z WWW: <<http://www.vychova-vzdelavani.cz>>.

Mendelu, škola jako lusk : informace o univerzitě [online]. c2010, poslední revize 11. 1. 2010 [cit. 2010-01-11]. Dostupný z WWW: <http://www.mendelu.cz/cz/o_univerzite>.

- **Elektronický dokument (např. Word, Acrobat Reader, PowerPoint)**

PŘÍJMENÍ, Jméno (je-li uvedeno). **Název dokumentu : podnázev [zdroj]**. **Místo vydání : Vydavatel, datum vydání [citováno dne]**. **Dostupný z WWW:** <URL adresa internetové stránky>.

NĚMEC, J., ŠEDINOVÁ, P. *Doporučení ke zpracování diplomové (bakalářské) práce* [online]. Brno: Masarykova univerzita, Pedagogická fakulta, 2006 [cit. 2009-12-31]. Dostupný z WWW: <<http://www.ped.muni.cz/wstud/download/DPaBP.rtf>>.

Výzkum služeb kariérového poradenství a potřeb jeho klientů na základních a středních školách v ČR: souhrnná zpráva [online]. Praha : Národní ústav odborného vzdělávání, 2003 [cit. 2010-01-14]. Dostupný z WWW: <<http://www.vychova-vzdelavani.cz/files/dokumenty/download/zprava.pdf>>.

- **Záznam hesla z české Wikipedie**

Anotace. In *Wikipedie : otevřená encyklopedie* [online]. St. Petersburg (Florida) : Wikimedia Foundation, 2001- , strana naposledy edit. 2009-10-15 [cit. 2010-01-20]. Česká verze. Dostupný z WWW: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Anotace>>.

Seznam použitých informačních zdrojů

[1] BOLDIŠ, P. *Bibliografické citace dokumentů podle ČSN ISO 690 a ČSN ISO 690-2 : Část 2 – Modely a příklady citací u jednotlivých typů dokumentů* [online]. c1999a, poslední revize 11. 11. 2004. Dostupný z WWW: <<http://www.boldis.cz/citace/citace2.pdf>>.

[2] BOLDIŠ, P. *Bibliografické citace dokumentů podle ČSN ISO 690 a ČSN ISO 690-2 : Část 1 – Citace : metodika a obecná pravidla* [online]. c1999b, poslední revize 11. 11. 2004. Dostupný z WWW: <<http://www.boldis.cz/citace/citace2.pdf>>.

[3] *ČSN 01 6910 – Úprava písemností zpracovaných textovými editory* [online]. Praha : Český normalizační institut, 2007. 48 s. Dostupný z WWW: <<http://www.vychovavzdelavani.cz/files/dokumenty/download/csn016910.pdf>>.

[4] *ČSN ISO 690 – Bibliografické citace : Obash, forma a struktura*. Praha : Český normalizační institut, 1996. 32 s.

[5] *ČSN ISO 690-2 – Bibliografické citace – Část 2 : Elektronické dokumenty nebo jejich části*. Praha : Český normalizační institut, 2000. 24 s.

- [6] ČVUT. *Metodický pokyn č. 1/2009 O dodržování etických principů při přípravě vysokoškolských závěrečných prací* [online]. c2009, poslední revize 29. 7. 2009 [cit. 2010-01-18]. Dostupný z WWW: <<http://www.fsv.cvut.cz/student/bakalmag/etikazp.php>>.
- [7] FRIEDRICH, V. *Jak psát seminární práci* [online]. [cit. 2010-01-18]. Dostupný z WWW: <<http://moodle.vsb.cz/archiv/file.php/4/semprac.pdf>>.
- [8] HOŘÍNKOVÁ-KOUŘILOVÁ, L. , et al. *Kurz práce s informacemi* [online]. Brno : Elportál, Masarykova univerzita, 2007. Dostupný z WWW: <<http://is.muni.cz/elportal/?id=718075>>. ISSN 1801-128X.
- [9] KUKRECHTOVÁ, M. *Co je to bibliografická citace a proč citujeme* [online]. Karviná : Regionální knihovna Karviná, 2008 [cit. 2010-01-18]. Dostupný z WWW: <http://www.rkka.cz/KVC/bibliograficke_citace_a_proc_citujeme.ppt>.
- [10] *Metodický pokyn pro vypracování seminární práce* [online]. c2008, poslední revize 14. 10. 2008 [cit. 2010-01-18]. Dostupný z WWW: <http://www.mmp.cz/mesto/projekty-mesta/fondy-EU/posileni-kompetenci/seminarni-prace/pipksp_forma-sp.pdf>.
- [11] NĚMEC, J., ŠEDINOVÁ, P. *Doporučení ke zpracování diplomové (bakalářské) práce* [online]. Brno : Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity, 2006. Dostupný z WWW: <<http://www.ped.muni.cz/wstud/download/DPaBP.rtf>>.
- [12] SYNEK, M., VÁVROVÁ, H., SEDLÁČKOVÁ, H. *Postup při zpracování diplomové (bakalářské) práce* [online]. c 2003, poslední revize 18. 11. 2003 [cit. 2010-01-18]. Dostupný z WWW: <http://fph.vse.cz/att/jakpsatDP/dp_01.pdf>.
- [13] ŠEDINOVÁ, P., NEDOMOVÁ, M., KŘIVÁNEK, P. *Jak správně citovat* [online]. Brno : Elportál, Masarykova univerzita, 2006. Dostupný z WWW: <<http://is.muni.cz/elportal/?id=702636>>. ISSN 1801-128X.
- [14] TICHÁ, L., et al. *Jak psát vysokoškolské závěrečné práce* [online]. Praha : Ústřední knihovna ČVUT, 2009. Dostupný z WWW: <http://knihovny.cvut.cz/studium/vskp/jak_psat_vskp.pdf>.
- [15] Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon). *Sbírka zákonů*, roč. 2000, č. 36, s. 1658–1685.

SMĚRNICE č. 5/2013

Zveřejňování vysokoškolských závěrečných prací

Článek 1

Úvodní ustanovení

1. Tato směrnice stanoví způsob zveřejňování vysokoškolských závěrečných prací na Mendelově univerzitě v Brně v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů.
2. Za vysokoškolskou závěrečnou práci podléhající zveřejnění jsou považovány bakalářské, diplomové a disertační práce, zpracované v rámci akreditovaných studijních programů uskutečňovaných Mendelovou univerzitou v Brně nebo jednotlivými jejími součástmi. Za vysokoškolskou závěrečnou práci se nepovažují ročníkové či seminární práce nebo závěrečné práce programů celoživotního vzdělávání.
3. Formální náležitosti zadávání, úpravy a odevzdávání vysokoškolských závěrečných prací upravují předpisy jednotlivých fakult a Institutu celoživotního vzdělávání.

Článek 2

Zveřejňování vysokoškolských závěrečných prací

1. Závěrečné práce odevzdané studentem/studentkou k obhajobě jsou nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v tištěné podobě na pracovišti, kde se bude konat obhajoba, a v elektronické podobě v aplikaci *Závěrečné práce* v Univerzitním informačním systému (UIS).
2. Závěrečné práce, u kterých proběhla obhajoba, jsou v tištěné podobě zveřejňovány v prostorách Informačního centra a Ústřední knihovny. Tištěnou podobou je výtisk práce v pevných deskách spojený nerozebíratelnou vazbou.
3. Databáze tištěných prací je vedena v knihovním katalogu včetně lokace, kde se práce nachází a adresy elektronické podoby práce.
4. Databáze elektronické podoby vysokoškolských závěrečných prací včetně posudků a výsledků obhajoby je vedena prostřednictvím aplikace *Závěrečné práce* v Univerzitním informačním systému (UIS). Jedná se o databázi veřejnou.
5. Elektronická a listinná podoba téže práce musí být identické včetně přesného názvu a jazyka vypracování. Student/kaje povinen/povinna potvrdit prohlášení o shodě elektronické a listinné podoby formou potvrzení prohlášení v UIS.

Článek 3

Omezené zveřejnění vysokoškolské závěrečné práce

1. Zadání závěrečné práce a popisná metadata jsou vždy veřejná.

2. V odůvodněných případech, kdy by zveřejněním závěrečné práce došlo k porušení předpisů o ochraně duševního vlastnictví, obchodního tajemství nebo smluvních závazků, bude text práce včetně příloh vyloučen ze zveřejnění, a to u elektronické i tištěné verze.
3. *Návrh na vyloučení závěrečné práce ze zveřejnění* podává autor/ka písemně dopisem děkanovi/děkanke fakulty nebo řediteli/ředitelce Institutu celoživotního vzdělávání. V žádosti uvede název práce, důvody, proč nemůže být práce zveřejněna, rozsah omezení (dobu, po kterou má být práce zneveřejněna, části práce – text, kapitoly, přílohy) a stanovisko vedoucího práce. Děkan/ka fakulty nebo ředitel/ka Institutu celoživotního vzdělávání *Návrh na vyloučení závěrečné práce ze zveřejnění* schválí nebo neschválí, a to do 30 dnů od podání návrhu.
4. Návrh může být podán kdykoliv po vypsání tématu práce, nejpozději však v den vložení elektronické podoby práce do UIS. V případě, že po tomto termínu vzniknou závažné skutečnosti znemožňující zveřejnění, může autor/ka podat *Návrh na vyloučení závěrečné práce ze zveřejnění* bezodkladně po zjištění těchto okolností.
5. Schválený *Návrh na vyloučení závěrečné práce ze zveřejnění* zůstává součástí studijní agendy, jeho kopii předává studijní oddělení knihovně, kde je přiložena k tištěné práci.

Článek 4

Souhlas autora se zveřejněním vysokoškolské závěrečné práce

1. Autor uděluje souhlas se zveřejněním vysokoškolské závěrečné práce vložением *Čestného prohlášení* (Příloha č. 1) a jeho podpisem.
2. Práce bez řádně podepsaného *Čestného prohlášení* (Příloha č. 1) není považována za řádně odevzdanou závěrečnou práci, nesmí být hodnocena a obhajována.
3. V případě, že byl u dané práce schválen *Návrh na vyloučení závěrečné práce ze zveřejnění*, může autor uvést v *Čestném prohlášení*, že nesouhlasí se zveřejněním. Schválený *Návrh na vyloučení závěrečné práce ze zveřejnění* je nadřazen souhlasu se zveřejněním uděleném autorem v *Čestném prohlášení*.
4. Pokud nebude schválen *Návrh na vyloučení závěrečné práce ze zveřejnění*, je práce považována za veřejnou.

Článek 5

Závěrečná ustanovení

1. Ruší se platnost *Směrnice č. 8/2007 - Zveřejňování informací o kvalifikačních pracích*, čj. 1811/2007-981, ze dne 21. května 2007.
2. Tato směrnice nabývá účinnosti dne 1. září 2013.

Příloha:

Čestné prohlášení

prof. Ing. Jaroslav Hlušek, CSc.
rektor

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto práci:.....

.....

vypracoval/a samostatně a veškeré použité prameny a informace jsou uvedeny v seznamu použité literatury. Souhlasím, aby moje práce byla zveřejněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů a v souladu s platnou *Směrnici o zveřejňování vysokoškolských závěrečných prací*.

Jsem si vědom/a, že se na moji práci vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon, a že Mendelova univerzita v Brně má právo na uzavření licenční smlouvy a užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 Autorského zákona.

Dále se zavazuji, že před sepsáním licenční smlouvy o využití díla jinou osobou (subjektem) si vyžádám písemné stanovisko univerzity o tom, že předmětná licenční smlouva není v rozporu s oprávněnými zájmy univerzity a zavazuji se uhradit případný příspěvek na úhradu nákladů spojených se vznikem díla, a to až do jejich skutečné výše.

V Brně dne:

.....

podpis